Lausunto
16.10.2024
424/03.01.00/2024

Pekka Montell

Eduskunta
Verojaosto

Lausuntopyyntönne

Hallituksen esitys laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi hallitusohjelman mukaisesti alennetun 10 prosentin verokanta 14 %:iin kuitenkin siten, että sanoma- ja aikakauslehtien osalta verokanta pysyy muuttumattomana. Toisaalta inkontinenssisuojat, kuukautissuojat ja lasten vaipat esitetään siirrettäväksi yleisestä verokannasta 14 prosentin arvonlisäverokantaan. Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallitus on hallitusohjelmansa mukaisesti ryhtynyt toimiin julkisen talouden vahvistamiseksi ja velkaantumisen kääntämiseksi laskuun. Hallituksen ajamat toimenpiteet sisältävät niin rakennepoliittisia, valtion menoihin liittyviä kiristyksiä kuin verotulojen lisäämiseen tähtääviä toimia. Verotulojen osalta katseet ymmärrettävästi kohdistuvat arvonlisäverosta kertyviin tuottoihin. Käsiteltävän esityksen lisäksi syyskuussa tuli voimaan yleisen arvonlisäverokannan korotus 24 %:sta 25,5, %:iin.

Arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa jäsenmaille maksimissaan kahden alennetun verokannan käyttämisen. Neutraalin ja yksinkertaisen verojärjestelmän kannalta on sinänsä perusteltua vähentää alennettujen verokantojen alaa. Hallituksen esityksen mukaisesti alennettujen verokantojen käyttöä rajoitetaan merkittävästi kuitenkin siten, että 10 prosentin verokannan piiriin jäisivät edelleen sanoma- ja aikakauslehdet. Sen osalta, mikä verokanta tulisi minkäkin toiminnan osalta sovellettavaksi, olisi syytä tarkastella tosiasiallisia vaikutuksia julkiseen talouteen.

Henkilöliikenteen, ml. joukkoliikenteen, arvonlisäverokorotus ei vahvistaisi julkista taloutta, sillä yhteiskunta on suuri joukkoliikenteen ja

CC BY

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

henkilökuljetusten tilaaja. Valtion verotulojen kasvu tulisi kuntien, hyvinvointialueiden ja asiakkaiden kulujen kasvusta. Kunnilla, kuntayhtymillä ja hyvinvointialueilla on laaja oikeus arvonlisäveron palautukseen tekemiensä hankintojen osalta. Nämä hankinnat eivät siis lisää arvonlisäverotuloja. On todennäköistä, että työmatkakuluvähennysten kasvu pienentäisi verokertymää saman verran kuin arvonlisäverokertymä kasvaisi linja-autoalalla. Matkalippujen hintojen nousu kasvattaa suoraan myös julkisyhteisöjen maksamien matkakustannusten korvausten määrää.

Matkustajien työmatka- ja muun liikkumisen kustannusten nousu heikentäisi joukkoliikenteen kilpailukykyä ja kysyntää heikentäen alan kannattavuutta. Samalla valtion joukkoliikennetukea kuntasektorille on päätetty leikata ja alan kustannukset ovat muutenkin olleet nousussa. Toimien yhteisvaikutuksia julkiseen talouteen, asiakkaiden kustannuksiin ja alan kehitykseen tulisi arvioida.

Hallituksen esityksessä todetaan, että verokannan korotuksen vaikutukset henkilöliikenteen osalta otetaan huomioon valmisteltavassa liikenteen rahoituksen ja verotuksen kokonaisuudistuksessa.

Muutoksilla arvonlisäverokantoihin tavoitellaan merkittäviä verotulojen lisäyksiä ja sitä kautta julkisen talouden tervehdyttämistä. Verovaikutus syntyy nimenomaan kuluttajan asemassa. Tarkasteltaessa 10 prosentin verokannan piirissä olevia palveluita, on henkilökuljetusten osalta nimenomaan joukkoliikenne merkittäviltä osin julkisen rahoituksen varassa.

Hyvän verojärjestelmän kannalta laajat ja tiiviit veropohjat ovat perusteltavissa. Kuitenkin hallituksen esityksen mukaisesti sanoma- ja aikakauslehdet verotettaisiin edelleen arvonlisäverolain 85 a §:n mukaan. Kuntaliitto esittää, että myös henkilökuljetuspalvelut pidettäisiin 10 prosentin verokannan piirissä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Pekka Montell

veroasiantuntija

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi